

REŽIE Pavel Cisovský SCÉNA Tomáš Volkmer
KOSTÝMY Kateřina Kazická HUDBA Vladislav Georgiev
a Jiří Balcařík POHYBOVÁ SPOLUPRÁCE Lenka Dřimalová

HRAJÍ Marek Cisovský jako Thyl Ulenspiegel
Gabriela Wilčková jako Nele a Betkina
Lucie Finková jako Kathelina, královna Marie a 2. holka
Renáta Klemensová jako Soetkina, Máma a Mamá
Vladislav Georgiev jako Filip, Šašek a Konšel
Dušan Škubal jako Klaas, císař Karel, Soused
Oldřich Matušínský jako Rybář
Ivana Blaťáková jako Sousedka, Hospodská a 1. holka
Jan Kaštovský jako Lantkrabě, 1. mnich, Strážný a Soused
Zbigniew Kalina v alternaci s Karlem Růžičkou
jako Úředník, Dubois, 2. mnich a Soused

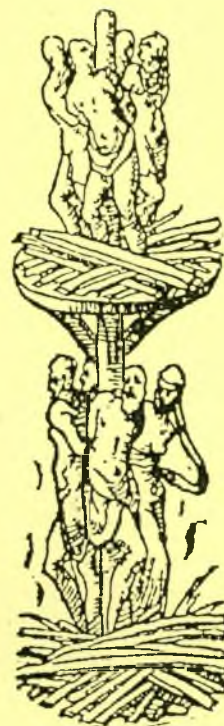
Premiéra 26. října 1998

K o m o r n í
s c é n a a
A r é n a
O s t r a v a

Volně na motivy románu Charlese de Costera Pověst o Ulenspieglovi,
s použitím veršů Francoise Villona a Písní žáků darebáků sepsal

Pavel Cisovský

Představení bylo realizováno za finanční podpory
Ministerstva kultury České republiky.

Sponzorem představení je
Moravia Banka, a. s.

MORAVIA BANKA

Veškerá práva k provozování zastupuje DILIA Praha

PŘEDMLUVA SOVY

Páni umělci, velkomožní páni producenti, herci. Jakže! Vy jste v té své inscenaci, v tom představeníčku, kterému se všichni horlivě snažíte dopomoci ke slávě, nenalezli ani nejnepatrnější kouteček pro ptáka Minervina, pro moudrou, obezřetnou sovu? • Lidé draží, jsem to právě já, která všude cestuji sedíc neustále na rameni Ulenspieglovi, který je tak zván jen proto, že jeho jméno znamená „sova a zrcadlo“, moudrost a šibalství, Uyl en spiegel. V Damme, kde se narodil, stahují ta jména v jedno a zní to prý Ulenspiegel, neboť jsou zvyklí vyslovovat U místo Uy. • To je jejich věc. Vy jste si vymysleli jiný výklad, Ulen místo Uliden Spiegel - „Vaše zrcadlo“ - vaše a pro vás, kmáni i páni, lidé pod moc postavení i držitelé moci, zrcadlo hloupostí, směšností i zločinů celé doby. Bylo to důvtipné, ale nemoudré. Tradice se nemá nikdy rušit. • Snad se vám zdálo, že je to podivný nápad, symbolisovat moudrost zasmušilým a groteskním ptákem - jak vy o něm soudíte - obrýleným školometem, podlým licoměrníkem, milovníkem temnoty, jehož let je nehlukný a jenž zabíjí, přiblíživ se neslyšně jako sama smrt? A přece jste mi podobni, vy bázlívní poctivci, kteří se mi smějete. I vy máte za sebou takové noci, kdy krev tekla proudem pod ranami vraha v plstěných střevících, to aby se i on mohl přiblížit neslyšně. Cožpak se ve vaší obecné historii nikdy nestalo, že bledý jitrní přisvít mdle ozářil dlažbu posetou mrtvolami mužů, žen a dětí? Z čeho je živa vaše politika po celý ten čas, co vládnete světu? Ze zabíjení a prolévání krve. • Já sova, škaredá sova, zabívám, abych se uživila, abych nakrmila své děti, nezabívám jen proto, abych zabíjela. • Vy bláhoví inscenátoři, vaše postavy jsou bez výjimky hlupáci nebo blázni: váš čtverák Ulenspiegel se chápe zbraně k boji za svobodu víry, jeho otec Klaas se dá zaživa upálit, aby stvrdil své náboženské přesvědčení, jeho matka Soetkin se trápí, až umře, chtějíc zachránit synovi majetek, vaše Nele, jež není nijak ošklivá, miluje za celý svůj život jediného muže ... Kdepak se ještě dnes uvidí něco takového? • Přesto musím přiznat, že kromě těchto groteskních figur, jsou

tu zase postavy, které bych ochotně přijala mezi své nejdůvěrnější přátele: vaši mniši upalující prosté lidičky, vaše špehěrka inkvisice, váš udavač a vlkodlak, který za noci hraje ďábla, aby mohl svěsti nějakou hlupačku, a zejména ten moudrý Filip II., který, když potřebuje peníze, dává v kostelích ničit obrazy svatých, aby mohl trestati vzbouření, které sám chytrě podnítil. To by přece beze všeho udělal každý, je-li oprávněn dědit po těch, které zabije. • Ale tak se mi zdá, že mluvím do větru. Vždyť vy možná ani nevíte, kdo je to sova. Povím vám to. • Sova je ten, kdo potají rozšiřuje pomluvy o lidech, kteří jsou mu nepohodlní, a když je za své výroky volán k odpovědnosti, rozšafně se ohrazuje: „Já nic netvrdím, LIDÉ mi to říkali.“ Dobře ví, že LIDI nelze vypátrat. • Sova je ten, kdo se vloudí do kruhu početné rodiny, prohlásí se za nápadníka jejich dcery, dívku kompromituje, vypůjčí si peníze, někdy dluh zaplatí, a když už je nemá oč připravit, upláchne. • Sova, toť politik, který nosí škrabošku svobody, bezúhonnosti, lásky k lidstvu, a v příhodné chvíli bez výstražky potichouнку zahrdlí člověka nebo národ. • Sova, toť obchodník, který křtí víno a fašuje potraviny: tím, co bývalo výživné, kazí teď lidem žaludek a někdejší veselost mění ve vztek. • Sova, toť obratný zloděj, kterého nelze dopadnouti, ten, který před soudem hájí lež proti pravdě, zničí vdovu, oloupí sirotka a potom se kochá v své hojnosti, jako se jiní kochají v krvi. • „Sůva“ je žena, která hanebně kořistí ze svých půvabů, olupuje mladé muže o nejlepší city, říká tomu, že upevňuje jejich povahu, a nechá je bez halěře v bahně, do něhož je zatáhla. • Je-li jí někdy smutno, rozpomene-li se, že je ženou, že by mohla mít děti, neznám se k ní. • Rozhlédni se kolem sebe, človče, a umíš-li to, spočítej, kolik je na světě sov: uvažuj, je-li rozumné napadat Sílu a Lest, ty sovi královny, jak ty to děláš. Zpytuj svědomí, řekni mea culpa a pros na kolenou o milost.

B U B U L U S

B U B B